Nr. 97 Koźmin, środa dnia 6 grudnia 1922 r. **Rok 35**

Przedpłata:
Miesięcznie { w eksped. **200** mk. / na poczcie **210** mk.
Numer pojedyńczy . **30** marek

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam. **30.00** mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. **50.00** mk

Administracja Koźmin — Wychodzi w środy i soboty — Telefon nr. 34

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 570. **Ogłoszenie.**

I. W wykonaniu art. 9 Ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. **„O nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego“** przystępuje Ministerstwo Spraw Wojskowych do układania listy kandydatów pierwszej kolejki na rok 1923 na Kresach Wschodnich.

Ubiegający się o zatwierdzenie w pierwszej kolejce 1923 roku, wnoszą podania o wysunięcie do zatwierdzenia do Referatów O. Z. tego D. O. K. na którego terenie maią stałe miejsce zamieszkania.

W kolejce wiosennej 1923 roku, mogą uzyskać zatwierdzenie wyłącznie zdemobilizowani, dekorowani lub ranni w W. P., rolnicy, przeważnie tylko żonaci, wyjeżdżający osobiście na Kresy, a przy rocznikach młodych od 1899 w górę, wraz z członkami rodziny.

Do podań należy dołączyć:

1. Zaświadczenie zwierzchności gminnej iż kandydat posiada przynajmniej jednego konia, wóz, bronę, pług, ziarno na dokonanie zasiewów, oraz środki na przeżywienie, do zbiorów 1923 r.

2. Zobowiązania podpisane własnoręcznie, że w razie przyznania działki zobowiązuje się wyjechać z powyższym inwentarzem do wyznaczonego powiatu w terminie, jaki mu zostanie wyznaczony po zatwierdzeniu.

8. Zaświadczenie, że jest rolnikiem. Należy podać, czy kandydat jest żonaty, wiele ma lat, wiele osób z rodziny sprowadza na działkę (przy równych kwalifikacjach bojowych, kandydaci żonaci mają pierwszeństwo przed kawalerami).

4. Zaświadczenie zarządu gminy lub policji państwowej, że kandydat nie popełnił zbrodni, względnie przestępstw z art. 4 Ustawy, oraz o jego wzorowem zachowaniu się poza służbą wojskową.

5. Odpis świadectwa kwalifikacyjnego (o ile kandydat takowe już otrzymał).

Podania i załączniki muszą być zaopatrzone opłatą stemplową według obowiązujących przepisów.

II. Kandydaci wykazyjący się zaświadczeniami o pracy społecznej (zaświadczenie o dłuższem należeniu do kółek rolniczych, kooperatyw, macierzy szkolnej i t. d.), uzyskują przy równych zasługach bojowych pierwszeństwo przy otrzymaniu ziemi.

Zaświadczenia powyższe przesłać niezwłocznie do Refeeratu Osad żołnierskich D. O. K. **najdalej do dnia 15-go stycznia 1923 r.**

III. Przeciętna wielkość nadziału wynosi od 8-iu do 25-ciu ha. (15 do 45 morgów) zależnie od jakości ziemi.

IV. **Wydział Osad Żołnierskich M. S. Wojsk. wzywa kandydatów najbardziej zasłużonych (dekorowanych, rannych, ochotników W. P.) by nie zwlekali ze złożeniem wymaganych powyżej zaświadczeń o ile mają zamiar korzystać z Ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r., gdyż przy opóźnieniu mogą być narażeni na nieotrzymanie ziemi, lub na otrzymanie takowej w gorszych warunkach (wyręby leśne i t. d.**

Powyższe zarządzenie nie jest otwarciem zamkniętego w dniu 1 lipca 1922 r. terminu do składania podań o nadział ziemi na Kresach Wschodnich lecz odnosi się do tych kandydatów, którzy w swoim czasie podania w Referatach O. Z. D. O. już złożyli, a dotychczas jeszcze nadziałów nie uzyskali.

— L. dz. 6464/22. O. Z. —

Warszawa, dnia 1 listopada 1922 r.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
Wydział Osad Żołnierskich

Odnośne art. ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. brzmią:

Art. 2. Do otrzymania ziemi darmo są uprawnieni;

a) inwalidzi i żołnierze Wojska Polskiego, którzy szczególnie się odznaczyli;

b) żołnierze, którzy dobrowolnie do Wojska Polskiego wstąpili i odbyli służbę frontową.

Art. 3. Wszyscy inni inwalidzi, oraz żołnierze uzdolnieni do pracy na roli, mogą w miarę rozporządzalnego zapasu otrzymać ziemię opłatnie.

Art. 4. Od nabycia ziemi (art. 2 i 3) wyłączeni są wyłącznie:

a) karani za zbrodnię przeciwko sile zbrojnej Państwa Polskiego;

b) karani za zbrodnię dezercji;

c) pociągnęci do odpowiedzialności karnej za roztrwonienie dobra państwowego, do czasu uprawomocnienia wyroku uniewinniającego;

d) którzy przekroczyli przepisy o demobilizacji;

e) którzy z pogwałceniem prawa brali samowolnie cudzą ziemię w posiadanie.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 413/22 W. I. —

Koźmin, dnia 30 listopada 1922 r.

Starosta, w. z Andrzejczak

Nr. 571. **W sprawie spadku po Nichale Marowskim.**

Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Warszawie komunikuje pismem z dnia 20. X. 1922 Nr. K. II. a. 23908 na podstawie pisma Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym — Jorku z dnia 17. I. 1922 Nr. 1466, że w Ameryce Północnej, w mieście Springfield Contor Nr. 7 zmarł skutkiem wypadku podczas pracy, dnia 25. 6. 1920 roku obywatel polski Michał Marowski (także zwany Max Merowski) pozostawiając w spadku ostatnią swoją robociznę w sumie 22 dolarów, przyczem rodzina zmarłego posiada prawo do wystąpienia z pretensją względem pracodawcy o odszkodowanie za śmierć. Dotychczasowe dochodzenia tak w drodze ogłoszeń, jak i osobiste nie wykazały z jakiej miejscowości w Polsce zmarły pochodził. Prowizoryczne podanie o odszkodowanie zostało wniesione do Komisji Odszkodowań.

Spadkobiercy zmarłego winni się niezwłocznie zwrócić pisemnie do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Departament Konsularny (ul. Fredry 1) załączając do podania niezbędne dowody pokrewieństwa ze zmarłym, jako to metryki urodzenia, ślubu lub śmierci, odpowiednio zalegalizowane w toku instancji sądowych do Ministerstwa Sprawiedliwości włącznie z dołączeniem 200 mk. stemplowych od podania i po 50 mk. stempl. od każdego załącznika. Nadto winni przedłożyć pełnomocnictwo w oryginale, zaopatrzone oryginalnym podpisem mocodawcy, zawierające oświadczenie spadkobiercy lub opiekuna w razie małoletności, że opiekę swych interesów w tej sprawie powierzają wyłącznie Konsulatowi Generalnemu Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Yorku, oraz odpis dekretu ustanowienia opiekuna dla małoletnich spadkobierców.

Dla poparcia pretensji wdowy i małoletnich lub rodziców, należy również nadesłać urzędowe dowody, dotyczące stanu majątkowego rodziny zmarłego, pokwitowania na przesyłane przez nieboszczyka na utrzymanie pieniądze, względnie listy, w których o przesyłce wspomina ewentualnie potwierdzenie, że rodzina zmarłego pobierała przez czas odcięcia komunikacji z powodu wojny zasiłek dla rodzin emigrantów polskich, przybywających w Ameryce, a to z powodu, że odnośne ustawodawstwa Stanowe Amerykańskie tylko w tym wypadku uwzględniają roszczenia rodziny do odszkodowania za śmierć członka rodziny, spowodowaną wypadkiem przy pracy, jeśli mniejwięcej w wyżej podany sposób wykazanem zostanie, że byt rodziny zmarłego zależał do udzielonego jej przez nieboszczyka utrzymania.

— Nr. dz. 6451/22 St. I. —

Koźmin, dnia 29 listopada 1922.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 572. **Dotyczy zwrotu oddanej broni po dniu 1 listopada w roku 1919 na wezwanie władzy.**

Broń oddana na wezwanie władz po dniu 1 listopada 1919 r. z wyjątkiem broni zarekwirowanej na cele wojskowe, może być zwrócona właścicielom na wnioski, które winny wpłynąć do Starostwa w terminie nieprzekraczalnym do dnia 1 stycznia 1923 r.

Wnioski, które wpłyną potem terminie, uwzględnione nie będą.

— Nr. dz. 6280/22 St. I. —

Koźmin, dnia 28 listopada 1922.

Starosta w. z. Andrzejczak.

Nr. 573. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1. Ernstyna Sachweh, córka gospodarska z Rojewa
2. Augusta Kupke, wdowa „ „ „
3. Oswald August, obuwnik z Pogorzela wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 5 grudnia 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 574. Jako drugi ławnik gminy Wielkie-Zalesie został gospodarz Stanisław Sierpowski wybrany i przezemnie zatwierdzony. — L. dz. 1495/22 W. P. —

Koźmin, dnia 28 listopada 1922 r.

Przewodniczącej Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Dział nieurzędowy

Komunikaty

Członkom „Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Komunalnych i Samorządowych na powiat Koźmiński — T. z. w Koźminie“ podajemy niniejszem do łaskawej wiadomości, że przyszłe

miesięczne zebranie

odbędzie się w niedzielę, dnia 10 grudnia b. roku o godzinie 4-tej po południu na małej salce p. Grodzkiego w Koźminie, ulica Borecka.

Porządek obrad następujący:

1. Zagajenie
2. Odczytanie protokółu z większego zebrania miesięcznego w dniu 24 września 1922 r.
3. Ważne komunikaty Zarządu i dyskusja
4. Sprawa „Spółdzielni Urzędniczej“ w Koźminie i dyskusja
5. Sprawa urządzenia przedstawienia amatorskiego
9. Wolne głosy i zamknięcie.

O liczny udział członków upraszamy.

Przewodniczący: Drzemczewski, Starszy naczelnik poczty
Sekretarz: Andrzejczak, Starszy sekretarz powiatowy

Jak odbędzie się wybór prezydenta?

(Według ustawy z 27. 7. 1922)

Zgromadzenie Narodowe dla wyboru prezydenta Rzeczypospolitej zwołuje prezydent Rzeczypospolitej w miejscu i w czasie, przez siebie oznaczonym. nie później jednak, niż na 30 dni przed upływem siedmiolecia swego urzędowania.

Prezydjum Zgromadzenia Narodowego składa się z Marszałka Sejmu jako przewodniczącego i marszałka Senatu jako jego zastępcy, oraz z ośmiu sekretarzy, czterech z Sejmu i czterech z Senatu.

O terminie zwołania zgromadzenia zawiadamia przewodniczący na piśmie wszystkich jego członków, przynajmniej na tydzień przedtem. nadto ogłasza o tem w gazecie urzędowej.

Posiedzenie otwiera przewodniczący. Do prawomocności uchwał i wyborów potrzebna jest obecność przynajmniej połowa ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego. W razie stwierdzenia przez przewodniczącego z własnej inicjatywy lub na żądanie jednego z członków braku kompletu przed głosowaniem, przewodniczący może posiedzenie odroczyć na który uzna za stosowny, nie dóźniej jednak, niż na dzień trzeci.

Posiedzenia Zgromadzenia Narodowego są jawne.

Zgromadzenie Narodowe, zwołane dla dokonania wyboru prezydenta Rzeczypospolitej, zajmuje się wyłącznie tym jedynym punktem porządku dziennego.

Po otwarciu posiedzenia, przewodniczący niezwłocznie wzywa członków do zgłaszania kandydatur na urząd prezydenta Rzeczypospolitej.

Nazwiska kandydatów zgłasza się na piśmie, przyczem za ważnie zgłoszone uważa się jedynie kandydatury, poparte przez conajmniej 50 członków Zgromadzenia Narodowego. Na podstawie zgłoszeń pisemnych przewodniczący ustala listę kandydatów, poczem natychmiast zarządza wybory.

Wybory przeprowadza się w następujący sposób: Jeden z sekretarzy odczytuje listę imienną wszystkich członków zgromadzenia, wywołani zgłaszają się osobiście do mównicy i składają napisane na karteczce nazwisko kandydata.

Za wybranego uważa się kandydata, który uzyska bezwzględną większość ważnie oddanych głosów, przyczem kartek białych, zawierających nazwiska kandydatów, którzy nie zostali ważnie zgłoszeni, nie bierze się w rachubę.

Jeżeli w pierwszem głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyska berwzględnej wiekszości ważnie oddanych głosów, przewodniczący zarządza powtórne głosowanie, które odbywa się w ten sam sposób, jak pierwsze.

Po ukończeniu wyborów przewodniczący niezwłocznie ogłasza ich wynik.

O dokonanym wyborze przewodniczący zawiadomi natychmiast prezydenta Rzeczypospolitej, przesyła-

jąc im odpis wierzytelny protokułu zgromadzenia, poczem prezes Rady ministrów w obecności obu marszałków zawiadomi o dokonanym wyborze nowoobranego prezydenta Rzeczypospolitej.

Poczem marszałek zwołuje zgromadzenie nowe do odebrania przysięgi od nowoobranego prezydenta Rzeczypospolitej według art. 54 konstytucji, poczem rozwiązuje zgromadzenie.

Sprawy polskie

USTALENIE KANDYDATUR MARSZAŁKÓW do Sejmu — pos. Rataj, do Senatu — sen. Trąpczyński.

Warszawa, 1. 22. Po południu przyszło do głosowania nad kandydaturą marszałkowską. Kandydaturę Witosa przyjęto jednogłośnie — ale Witos kandydatury nie przyjął. Głosowano następnie nad kandydaturami Rataja i Dąbskiego. Otrzymali głosów 44 wzgl. 18. Rataj atoli zrezygnował, jednak klub 56 głosami rezygnacji jego nie przyjął do wiadomości. Kandydatura Rataja ma za sobą poparcie N. P. R. i Zw. Jedn. Narodowej. Wybór Rataja jest zapewniony.

Na wicemarszałków wymieniają następując kandydatury: Jana Zamorskiego (Zw. L. N.), St. Osieckiego (Lud.), Ludwika Gdyka (chadek), Jędrzeja Moraszewskiego (socj.). Wyzwolenie swojego kandydata jeszcze nie ustaliło.

TRĄMPCZYŃSKI — MARSZAŁKIEM SENATU.

Warszawa, 1. 12. Na dzisiejszem posiedzeniu Senatu wybrany został marszałkiem były marszałek Sejmu Ustawodawczego pan Wojciech Trąmpczyński 56 głosami na 97 obecnych.

Wybór wicemarszałków i reszty prezydjum odbędzie się na jutrzejszem porannem posiedzeniu Senatu.

Nowoobrany Marszałek wstąpił na prezydjum. Wtedy sen. Limanowski zapytał go, czy wybór przyjmuje. Trąmpczński: „przyjmuję". Limanowski opuszcza fotel prezydjalny, Marszałek Trąmpczyński staje na miejscu prezydjalnem i przemawia do Senatu.

Mowa Marszałka Trąmpczyńskiego wywarła jak najlepsze wrażenie. Rezultat wyborów do Senatu jest prognostykiem, że marszałkiem Sejmu zostanie p. Rataj.

MILJONÓWKA.

Warszawa, 2. 12. (Rzp.). Miljonówka nr. 88 586, sprzedana w Poznaniu, została wylosowana.

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Zabity przez prąd elektryczny). Na placu składowym budowniczego p. Katza przy Wierzbięcicach no Wildzie zerwał się przewód elektryczny i spadłszy na stojącego opodal konia zabił go na miejscu. Przywołana straż pożarna zapobiegła ewentualnemu dalszemu nieszczęściu.

Miejscowa Rada szkolna w Borku w skład której wchodzą:

1. Kazimierz Szylicki
2. Stanisław Piskorski
3. Franciszek Michalski

jak nam Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego Wydział II pod datą 22 listopada 1922 r. L. dz. 174/22 II Koźm. donosi została zatwierdzona.

Borek, dnia 1. grudnia 1922 r.

Magistrat.

Michałowski.

Obwieszczenie!

W myśl uchwały komisji rzeźni miejskiej z dnia 1 grudnia 1922 r. podwyższa się taryfę za używanie rzeźni miejskiej z dnia 29. 9. 22 o sto procent (100 %) i to od 1 grudnia 1922 r.

Koźmin, dnia 1 grudnia 1922 r.

Magistrat (—) Nowakowski

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie